

שולחן שבת

שעה של מלכות

שולחנה של שבת מחלק את המשפחה משגרת היום ומן השצף קצף של חיינו הסוערים, ויוצר אווירה המחזקת ומטפחת את האווירה המשפחתית. הווי נאצל זה מקרין את איכותו הרוחנית על כל ימות השבוע.

שולחנה של שבת הוא **הלוז שבשדרת הבית**, הוא שולחן של אהבה, אחווה, שלום ורעות. הזמן נעצר אז מלכת. כולם ישובים בהרמוניה נפלאה, באווירה חגיגית, טועמים ממעדני השבת, מזמרים פיוטים, מחדשים חידושי תורה, והכל באווירה של "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד".

(הרבנית ר' לפידות / שירת הבית היהודי)

שולחן השבת מסמל את **המלכות של הבית היהודי**. שעה של ליכוד לבבות והעברת האמונה מדור לדור. אף שיגדלו הצאצאים ויפרחו לקינם, תמיד תשוב מחשבתם ותקשור אותם אל שעה עילאית זו, וככל שהיטיבו ההורים להאזיב שעה זו עליהם, כך איכותית היא הצידה אשר בה ציידו את הדורות הבאים אחריהם.

(שלוחה בארמנותיך / ש' סיימון)

רוממות ושמחה

אורחי הכבוד בסעודת השבת הם בני המשפחה!

זהו הזמן לשפוע חמימות ותשומת לב לילדים. כך למשל נפטיר מתוך נחת רוח: "אני כה שמח בכם! אלו ילדים חמודים ונפלאים אתם! מלאכים שלי! אתם ממש זורחים ככוכבים!"

ביום השבת הילדים נמצאים בקרבתנו ומצפים לתשומת ליבנו. יש אפוא, להאזין לסיפוריהם מהגן, מהביתה, מבית הספר ומה"חדר". כל ילד מספר משהו. הגדולים אומרים משהו על פרשת השבוע, הקטנים מספרים סיפור, והקטנים יותר מספרים מה היה בגן, כשהעיקר הוא, **שכולם מסתכלים עליהם ומקשיבים להם**.

(הרב קלצקין / ביני לבני ח"א, עמ' 385)

הגרא"מ שך זצ"ל סבר שאחד העניינים החשובים במיוחד לגבי חינוך הילדים ברוח ישראל סבא ובאווירת הדור הקודם - הינו **עריכת שולחן השבת באופן מרום**, כאשר לא יעלו על גבי השולחן אלא זמירות שבת ודברי תורה.

במשפחות שבהן ישנם ילדים קטנים אמנם קשה יותר להרבות בדברי תורה, אולם בהחלט ניתן לעסוק בסיפורי פרשת השבוע, באופן שבו יתנהל השולחן באווירה רוחנית צרופה.

(הרב אשר ברגמן / אורחות הבית: מדברי הרב שך זצ"ל, עמ' לב)

כשיושבים ומקיימים מצות סעודת שבת, יש עניין שהאבא ידריך את המסובים על יד השולחן, לשיר זמירות, ואחרי ששר יחד עם הילדים את הזמירות בהרגשה והתעוררות אז היה דבר טוב ומועיל מאד לפרש להם את הנוסח של הזמירות.

על ידי שמפרשים את הנוסח של הזמירות, אז כששרים אין זה שירה גרידא אלא מבינים את הנאמר, יש הרגשה בדברים ששרים, והרי כל ביטוי וביטוי של הזמירות זה ממש משפיע מן השמים את הקדושה על יד השולחן. ועל ידי זה נשפע קדושת השבת על הבנים ועל הבנות ועל כל הנהגת הבית שקדושת שבת יהיה ממש קדושה, אשר בלי זה לא היו יכולים להשיג.

כמו כן ראוי ללמוד עם הילדים על יד השולחן, משנה ברורה - הלכות שבת, וכדאי ללמוד עמהם הלכות אכילת סעודת שבת.

(רבי מיכל יהודה לפקוביץ זצ"ל / דובב שפתיים 86 פסח תשע"ד)

חוויה בלתי נשכחת

המפתח להצלחה בניהול שולחן השבת כהלכה הוא בראש וראשונה הידיעה, ששולחן השבת צריך להיות **הדבר הנעים ביותר שיש ליהודי בחייו**. מטרת סעודת השבת היא עונג שבת, ומשום כך, אין היא הזמן להערת הערות, ובוודאי לא לסגירת חשבונות...

השבת היא אכן **זמן של חינוך**, אך לא בחלק של ההענשה והביקורת. בשבת עוסקים רק **בחלק החיובי**: "מה נעים להיות יהודי! וכמה מאושרים אנו שיש לנו שבת! אשרינו שזכינו בתורה, במצוות ובתפילות! כמה טוב לנו שהקב"ה ששומע אותנו ושמח עימנו!"

אפשר לחנך לאכילה נכונה, אך בצורה חיובית בלבד: "כמה חשובים מאכלי השבת!" וכדומה, אך ללא כפייה וללא ויכוחים. את אלו נשאיך (אם בכלל), לימות החול...

כאשר הילדים ירגישו שבאמת ובתמים מתכוונים ומצליחים ליצור סביב שולחן השבת אווירה נעימה ושמחה - שוב לא ירצו לוותר על החוויה האדירה הזו, וזה המבחן לסעודת שבת ראויה לשמה.

(הרב קלצקין / ביני לבני ח"א, עמ' 381-382)

בהיותי אברך צעיר לימים, זכיתי לארח לסעודת שבת אחת את אמי ע"ה שהייתה אלמנה. אחרי הסעודה אמא ע"ה נכנסה איתי לסלון ביחידות ואמרה לי: "יהודה בני, אגיד לך משפט אחד: **שולחן שבת זה לא בית משפט**. אתה מעיר לילד הזה וגוער בילד הזה. אסור שזה יהיה ככה. שולחן שבת צריך להיות כזה מענג, שממוצאי שבת הילדים כבר יחכו לו." קיבלתי את המסר, שיצא מליבה הטהור.

כדי לענג את סעודת השבת כדאי להכין סיפורים יפים לספר לילדים ולשבות את ליבם. אפשר לנהל את הסעודה בעונג גדול, לשיר ולשמוח. אפשר גם לסמוך על המקילים לרקוד בשבת, ולצאת עם הילדים בריקוד לכבוד השבת. כך עושים גם למחרת ביום השבת ובסעודה שלישית, וכך זוכים שהילדים יצפו לשבת במשך כל השבוע.

(הרב יהודה עדס שליט"א / "שומרים על הפיקדון", עמ' 16)